

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 121 251/98-11066
Signatura: vl2as102

Inspektorát č 12
Okresní pracoviště Brno - město

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** Mateřská škola, Řezáčova 3, 624 00 Brno
- IZO:** 107601940
- Ředitel školy / zařízení:** Mgr. Zdena Čanderlová
- Zřizovatel:** Město Brno - Městská část Komín, Vavřínecká 15, 624 00 Brno
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Brno - město, Křížová 22, PSČ 603 00
- Termín inspekce:** 12. a 13. října 1998
- Inspektoři:** PaedDr. Hana Sedláčková, PaedDr. Eliška Vencálková
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Řízení školy
Podmínky a průběh vzdělávání
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:** Projekt výchovně vzdělávací práce mateřské školy na školní rok 1998-99, měsíční plány výchovně vzdělávací práce tříd, týdenní přípravy, denní přípravy, individuální výchovně vzdělávací programy pro děti s odkladem školní docházky a zařazených do speciální třídy, včetně odborných vyšetření a návrhů PPP a SPC k zařazení dítěte, plány logopedické péče jednotlivých dětí, Záznamy o nápravě řeči, přehledy výchovné práce, diagnostika dětí, záznamy o dětech, evidence dětí, podklad pro výroční zprávu, Vnitřní řád školy, uspořádání dne jednotlivých tříd, hospodářská dokumentace, účetní evidence, evidence majetku, personální dokumentace, dokumentace PO a BOZP, zařazení do sítě škol, dokumentace související se zřízením speciální třídy, Plán pedagogických rad, zápisy z pedagogických a provozních porad, kritéria pro hodnocení zaměstnanců, plán kontrolní a hospitační činnosti, zápisy z kontrol a hospitačí ředitelky, evidence úrazů.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Konceptní záměry. Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Práce MŠ je podrobně plánována v Projektu výchovně vzdělávací práce pro školní rok 1998-1999. Preferované oblasti, stanovené v dokumentu se více zaměřují na činnost učitelek, než na výchovně vzdělávací proces. V práci učitelek stanoví jako nejdůležitější zkvalitnit diagnostiku dětí a úroveň plánování práce v jednotlivých třídách, které patří k důležitým předpokladům, přispívajícím ke zlepšení celkového výchovně vzdělávacího působení MŠ. Do plánů práce jednotlivých tříd se však většinou nepromítají. Úkoly související s rozvojem dětské osobnosti mají obecný, až deklarativní charakter, prostředky a cesty jejich plnění nejsou konkrétně formulovány, jsou nepřehledné a umožňují získat zpětné informace o účinnosti výchovně vzdělávacího působení jen málo. Mateřská škola nemá stanoveny dlouhodobé záměry rozvoje školy.

Plánování školy má průměrnou úroveň.

2. Plnění učebních plánů a učebních osnov, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Zpracované plány výchovně vzdělávací práce, které všechny třídy realizují v plném rozsahu, plní úkoly Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (SPN 1984), který je v množství požadavků náročnější než je v možnostech většiny dětí předškolního věku a tím dochází k většímu zatěžování dětí než je vhodné.

Pro děti zařazené do speciální logopedické třídy a děti s odkladem školní docházky jsou učitelkami vypracovávány individuální výchovně vzdělávací programy. Stanovené cíle individuálního působení vycházejí z odborných vyšetření a jsou plněny dobře. Učitelka logopedické třídy (speciální pedagog - logopéd) zabezpečuje ambulantní péči i dětem s menšími komunikačními problémy, které jsou zařazeny v ostatních třídách MŠ.

Schválené výchovně vzdělávací dokumenty jsou plněny na průměrné úrovni.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Mateřská škola je čtyřtřídní s celodenním provozem. Do tříd jsou společně zařazovány děti všech věkových skupin. Jedna třída je zřízena jako speciální (logopedická) a zabezpečuje individuální péči dětem s problémy v oblasti komunikace. Organizace provozu a výchovně vzdělávací práce v průběhu dne, stanovená v dokumentech školy a skutečně realizovaná, není dostatečně promyšlená. Hry dětí a kroužky jsou nevhodně zařazeny po obědě bez odpočinku. Málo efektivní je časové zařazení ambulantní logopedické péče.

Pravomoce, kompetence a zodpovědnost jednotlivých zaměstnanců školy jsou promyšlené a jsou jasně stanoveny v základních dokumentech MŠ. V řízení školy ředitelka využívá jednání pedagogických a provozních porad. Plánované a pravidelně svolávané porady řeší (vedle předávání informací a organizačních záležitostí) i problémy pedagogické.

Oblast organizování má průměrnou úroveň.

3.2 Personální struktura

Výchovně vzdělávací práci zabezpečuje šest pedagogických pracovníků. Čtyři učitelky mají plnou odbornou a pedagogickou způsobilost, z nich ředitelka a jedna učitelka, které pracují s dětmi v logopedické třídě, absolvovaly vysokoškolské studium - obor speciální pedagogika. Dvě pracovnice jsou nekvalifikované (absolventka gymnázia a absolventka 4 semestrového studia vychovatelství na Pedagogické fakultě MU). Obě učitelky mají zájem doplnit si vzdělání a pracovat dále v předškolním zařízení. Stabilizace pedagogického sboru je v posledních letech narušována častým střídáním pedagogických pracovníků v důsledku zástupů za dlouhodobé mateřské dovolené.

Provozní personál vytváří velmi dobré podmínky pro pobyt dětí v MŠ i práci s nimi.

Personální struktura má průměrnou úroveň.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Plán vzdělávání pedagogických pracovníků je součástí projektu školy. Učitelky si podle zájmu a zaměření volí z nabídky vzdělávacích institucí kurzy a semináře. Ředitelka školy účast na nich umožňuje a hradí z rozpočtu školy. Většina učitelek se akcí pořádaných v průběhu roku účastní. Další formou je samostudium odborné literatury. V jejím výběru k prostudování však chybí systém a směřování k potřebnosti pro školu. Přestože dochází k vzájemnému informování (zejména o obsahu vzdělávacích seminářů) ve výchovně vzdělávací práci se nové poznatky promítají velmi málo.

Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků je průměrná.

Odborné a pedagogické řízení má průměrnou úroveň.

4. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelka školy zpracovala obsáhle a podrobně. Stanovené cíle se převážně vztahují k úkolům projektu pro školní rok. V realizaci je důsledně kontrolováno a evidováno plnění základních povinností a stanovených úkolů jednotlivých pracovníků. Hospitace však probíhají převážně formou krátkých vstupů, při kterých není možné důsledně sledovat a vyhodnocovat cíle stanovené ředitelkou v plánu hospitací. Tím se stává hospitační činnost převážně formální a neumožňuje získávat kvalitní zpětnou vazbu.

Pro hodnocení pracovníků školy ředitelka vytvořila kritéria, která všichni zaměstnanci znají a jsou podle nich diferencovaně odměňováni.

Kontrola a hodnocení mají průměrnou úroveň.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém školy plní svoji funkci dobře. Založen je na pravidelném a operativním svolávání pracovních porad, předávání aktuálních informací osobně ředitelkou školy a poskytování písemných informací k prostudování. Potřebné informace jsou zaměstnancům školy poskytovány včas a mají k nim dobrý přístup.

Předávání informací o dětech je realizováno převážně při osobním jednáním učitelek s rodiči. S obsahem činností ve třídě, výsledky práce dětí a informacemi o připravovaných akcích jsou rodiče seznamováni na nástěnkách v šatně. Pravidelně probíhá v úvodu školního roku celoškolní schůzka rodičů, na které ředitelka informuje o základních dokumentech školy, plánovaných akcích a organizačních záležitostech. Dvakrát v průběhu roku jednotlivé třídy pořádají společná setkání s rodiči, která učitelky využívají i k řešení třídních záležitostí. Opakovaně škola zpracovává dotazníkovou anketu, kterou chce získat názory rodičů na MŠ a spolupráci s ní. Dosud však výsledky nepřinesly očekávaný efekt. Na MŠ je od roku 1992 registrované Sdružení rodičů a přátel školy. V činnosti se sdružení zaměřuje zejména na finanční zabezpečení akcí školy.

Na veřejnosti svoji činnost mateřská škola prezentuje formou veřejných vystoupení, uveřejňování článků ve Zpravodaji ÚMČ Komín a ve vývěsné skřínce před budovou školy.

Informační systém školy má dobrou úroveň.

6. Vedení povinné dokumentace

Dokumentace školy je vedena v souladu s § 45 b), odst.1 zákona ČNR č.76/1978 Sb. v platném znění. Po formální i obsahové stránce má průměrnou úroveň. Zjištěné nedostatky ředitelka školy odstranila v průběhu inspekční činnosti.

Dokumentace je vedena v souladu s platnými předpisy. Vedena je na průměrné úrovni.

7. Výroční zpráva

Ředitelka mateřské školy zpracovala podklady pro výroční zprávu Školského úřadu. Statistické údaje a informace o škole, uvedené v dokumentu, odpovídají zjištěním ČŠI. Formální i obsahová úroveň zpracování je dobrá.

Zpracované podklady pro výroční zprávu mají dobrou úroveň.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené MŠ ze státního rozpočtu umožňují realizovat v plném rozsahu úkoly, stanovené v projektu pro školní rok. Plánovaná částka na pomůcky a vzdělávání byla čerpána v souladu s účelem přidělení a efektivita jejich využití je dobrá.

Mateřská škola získává sponzorské dary od rodičů. Většinou se jedná o věcné dary, které doplňují vybavení školy.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou využívány v souladu s účelem přidělení a efektivita jejich využití je dobrá.

9. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Jednopochoďová budova MŠ je umístěna v panelovém příměstském sídlišti, které navazuje na zástavbu starších i novějších rodinných domů. Byla postavena pro čtyři třídy. Přílehlá zahrada se vzrostlými stromy je vybavena dostatečně průlezkami, převážně kovovými, pískovišti a velkým funkčním bazénem. Všechny třídy jsou stavebně řešeny stejně. Mají samostatný vchod, hernu s pracovním, šatnu, umývárnu a WC pro děti i dospělé a přípravnu jídla. Dvě třídy v prvním poschodí mají k dispozici navíc velkou terasu. Všechny místnosti jsou funkčně zařízeny, kapacitou a velikostí vyhovují výchovně

vzdělávací práci MŠ. Je zde také ředitelna a pracovna pro logopéda. V přízemí budovy je umístěna kuchyň s příslušnými sklady a prostorami. Dále pak místnosti, které jsou přístupné ze zahrady: sociální zázemí pro děti a komora, která slouží pro uskladnění hraček na pobyt venku. Škola má dostatek úložných a skladovacích prostor.

Vybavení MŠ učebními pomůckami, s výjimkou didaktické techniky, je dostatečně široké a vyhovující. Umožňuje plnit výchovně vzdělávací program. Hračky, pomůcky a knížky jsou postupně doplňovány, a podle možností dětmi i učitelkami využívány.

Škola má pro svoji činnost spíše nadprůměrné prostorové a materiálně technické podmínky.

10. Hodnocení psychohygienických podmínek

MŠ působí čistě, světle, vzdušně, esteticky příjemně a teple. Z tohoto pohledu je tedy pracovní prostředí pro děti i dospělé vhodné a vyhovující. Pitný režim je zajištěn. Průběh činností mnohdy nerespektuje biorytmus dětí, tím jsou porušovány základní didaktické a psychohygienické zásady. Zejména není dodržována individuální potřeba spánku a odpočinku, není též využíváno maximálně možného pobytu dětí venku. Do jisté míry dochází i k omezování jejich spontánních a pohybových činností ve prospěch činností řízených.

Psychohygienické podmínky lze hodnotit jako spíše podprůměrné.

11. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Při výchovně vzdělávací práci se učitelky zaměřovaly převážně na plnění velkého množství úkolů poznatkového charakteru a uplatnění výtvarných činností. K dětem přistupovaly ochotně a vstřícně, hodnotily pozitivně. Většinou se však orientovaly více na plánované úkoly a jejich splnění, než na možnosti a schopnosti dětí. Metody a požadavky, které pro práci zvolily, ne vždy byly vhodné a odpovídaly danému obsahu. Volné hry působily staticky, neboť převažovaly činnosti u stolečků. Učitelky se sice snažily pomáhat dětem co nejvíce, často ale na úkor rozvoje jejich samostatnosti a aktivity. Poznatky dětí se jevíly jako přiměřené, rutinní dovednosti jako odpovídající jejich věku, zejména v sebeobsluze. Zaměření školy na estetickou výchovu, především pracovní - výtvarnou, se pozitivně promítá do výsledků práce s dětmi, které se úspěšně umísťují v různých výtvarných soutěžích. Logopedická péče ve speciální třídě má dobrou úroveň. Učitelky i rodiče zaznamenali značné pokroky a úspěšnost při odstraňování poruch komunikačních schopností dětí, které ji navštěvují.

Ze zjištěných skutečností lze usuzovat na celkově průměrnou kvalitu výchovně vzdělávací činnosti školy.

12. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

U většiny učitelek se projevovala tendence neustále děti řídit, verbálně usměrňovat jejich činnosti a vést je k poslušnosti. Výraznější liberální prvky učitelky neuplatňovaly. Děti se chovaly převážně slušně a zdvořile, i když do značné míry pasivně. Ukázněně se podřizovaly pokynům dospělých a autoritě učitelky. Ve třídě, kde ale dostávají větší prostor k uplatnění a seberealizaci, byly děti aktivnější, spontánnější a živější.

Úroveň školy z hlediska rozvoje osobních kompetencí dětí a výsledků jejího formativního působení se jeví jako průměrná.

13. Hodnocení výchovného poradenství

Škola provádí běžnou individuální výchovně poradenskou činnost pro rodiče, kteří projeví zájem. Spočívá především ve zprostředkování odborného vyšetření dětí, které mají komunikační problémy, nebo nejsou zralé pro základní školu. Pravidelnou a systematickou poradenskou službu však škola rodičům nenabízí, i když k tomu má odborné předpoklady. Nevyužívá plně svých možností a kompetence speciálních pedagožek, které ve škole pracují. Rozsah jejich aktivní činnosti je omezený. MŠ navázala spolupráci se Speciálně pedagogickým centrem pro děti s vadami řeči a využívá jeho odborné garance.

Výchovně poradenská činnost školy má průměrnou úroveň.

14. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola nabízí velké množství aktivit, jednak ve formě kroužků (výtvarných, hudebně pohybového a seznamování s anglickým jazykem), jednak využíváním akcí, které pořádají jiné kulturně vzdělávací instituce. Vynaložené úsilí však nemá žádoucí efekt. Organizační zajištění těchto aktivit zatěžuje děti z hlediska duševní hygieny, což se týká hlavně kroužků, které probíhají v nevhodnou dobu a nerespektují biorytmus dětí. Předplavecká výchova, kterou MŠ nadstandardně nabízí a realizuje v nedaleké ZŠ pomáhá rozvíjet plavecké dovednosti dětí. Zaměření MŠ na estetickou výchovu a výsledky, které z této činnosti vyplývají, využívají učitelky k pěstování pocitu sounáležitosti dětí se školou a městem ve kterém žijí. Vystupují s nimi na oslavách „Brněnských vánoc“, posílají práce dětí do různých výtvarných soutěží, v nichž již zaznamenaly jisté úspěchy. Akce nad rámec výchovně vzdělávacího programu a ve volném čase škola sama neorganizuje, když tak výjimečně podle zájmu rodičů.

Efektivita působení dalších aktivit na výchovně vzdělávací činnost školy je průměrná.

15. Hodnocení činnosti školských zařízení

MŠ nesdružuje žádné další školské zařízení.

ZÁVĚRY

Řízení mateřské školy i podmínky a průběh výchovně vzdělávací činnosti mají průměrnou úroveň.

Doporučení:

přijmout opatření:

- k využití pedagogické způsobilosti učitelky a ředitelky školy v oboru speciální pedagogiky pro poradenskou činnost MŠ.
- k organizačnímu zajištění nabízených aktivit tak, aby neprobíhaly na úkor psychohygieny dětí.

V Brně dne 16. října 1998

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu .....

členové týmu .....

Přílohy:

Inspekční zprávu jsem převzala dne .....

razítko

Podpis ředitelky školy .....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Brno, ÚMČ Komín	10. 11. 1998	121 277/98-11066
Školský úřad: Brno - město	10. 11. 1998	121 276/98-11066

